

Corine Hartman

In vreemde handen

UITGEVERIJ

XL

DEVENTER

1

Het wordt heter onder de lampen. Diana heeft het amper gedacht, of de visagist komt aangesneld. In enkele soepele bewegingen poedert hij haar gezicht bij.

Een mager hulpje met grote donkere vlekken onder zijn oksels houdt een bord omhoog. APPLAUS. Het slechts in silhouetten zichtbare publiek gehoorzaamt als een brave schoolklas. Alleen de voorste rij zit in het felle, warme studiolicht en ze onderscheidt enkele glimmende gezichten. Ook dat van de in het zwart gehulde Lieke, die geheel volgens door haarzelf geïnitieerde tienerregels weigert ook maar iets goed te keuren van wat haar ouders, voor wie ze zich nu ongetwijfeld heftig geneert, zeggen of doen. Laat staan dat ze mee zou doen aan verwerpelijk kuddegedrag als applaus.

Lieke leeft in een andere wereld. Een wereld die ze kent noch herkent.

Opletten. Straks verpest ze het omdat ze er met haar gedachten niet bij is...

Zouden de kijkers thuis, of het publiek hier, enig benul hebben van de intensieve voorbereiding die het Robbert en haar heeft gekost? Met een kans van één op veertig om te winnen. Veertig stellen, families, die net als zij tijd en energie hebben gestoken in een

droom, die misschien die abstracte status altijd zou houden. Maandenlang hebben ze hiernaartoe geleefd, naar dit moment waarop zelfs de normaal niet van zijn stuk te brengen Robbert zweetdruppels van zijn voorhoofd moet wissen.

Stel dat het toch eens echt zou gebeuren.

‘Rijke handelaars en bankiers zoals de families Frescobaldi en Antinori legden de basis voor het feit dat deze streek, waarvan ik de naam van u wil horen, tegenwoordig de oudste ononderbroken wijntradities van Italië kent. Ze namen druivenrassen uit Frankrijk mee om dat te bereiken. Mijn vraag is dus: over welke streek heb ik het? Maar ik wil ook van u horen in welke periode dit speelde. Uw tijd gaat nu in.’ Haar mondhoeken krullen omhoog, en ze knipoogt naar Robbert. Dit weet ze. Zelfs zonder de voorbereiding voor deze finale had ze deze vraag probleemloos beantwoord. ‘Het gaat over Toscane, en u bedoelt de renaissance.’

De felblauwe ogen van haar echtgenoot glunderen, terwijl de quizmaster met een ingestudeerde, te brede lach zijn armen om hun schouders slaat. De in smoking gestoken presentator met de trouwe hondnogen feliciteert haar met het uitstekende en volledige antwoord. ‘Jullie zijn werkelijk grandioos!’

De wijsvinger van haar klamme linkerhand strijkt in een gewoontegebaar nerveus onder haar linkeroog

langs, vanaf haar neusvleugel tot aan haar oor. Alsof ze behoefte heeft aan de bevestiging dat er niets is veranderd. Niet doen, straks veegt ze alle schmink weg...

Als ze goed heeft opgelet volgt er nog één vraag. Een laatste vraag voor Robbert.

Mocht het misgaan, ligt het niet aan haar. Opletten. De camera's draaien.

Tromgeroffel klinkt uit de speakers van studio zes. De geelachtige schijnwerpers kleuren oranje, enkele lichten doven. Het publiek houdt zijn adem in.

Ze heeft gelijk.

Een laatste vraag.

De teller staat op tweehonderdvijftigduizend euro.

Dat is niet genoeg. Ze hebben van tevoren afgesproken dat ze de ultieme finalevraag zullen accepteren. Inclusief het risico dat ze met lege handen naar huis gaan. Als ze nu stoppen kunnen ze hun droom nog steeds niet verwezenlijken. Tenminste, op die basis durfde zij het niet aan. Robbert wel.

‘Zijn jullie er klaar voor?’

Robbert pakt haar hand. Hij knikt.

‘De laatste vraag is voor u, meneer De Witt, en die vraag bestaat uit drie delen. U weet ongetwijfeld dat de componist Vivaldi, geboren in Venetië in de zeventiende eeuw, het Italiaanse land heeft gevat in

zijn wereldberoemde *De Vier Jaargetijden*. Als eerste wil ik die jaargetijden van u horen, in het Italiaans natuurlijk.’

La primavera, estate, autunno en inverno. Daar is Robbert snel uit. Applaus klinkt. Hij knijpt in haar hand. Ze trekt haar hand terug. Het zweet breekt haar aan alle kanten uit. Vivaldi. Waarom nu uitgerekend een vraag over *De Vier Jaargetijden*?

Het tromgeroffel zwelt aan.

‘Dat was een makkie, niet? Maar nu... De tweede vraag betreft de componist zelf, ook wel Il Prete Rosso genoemd, de rode priester. Zijn bijnaam wil ik dus niet van u horen, maar wel zijn voornaam. Bovendien wil ik van u weten in welk jaar hij werd geboren, en welk instrument hij speelde.’

‘Dat zijn drie vragen,’ protesteert Robbert. Maar ze ziet de vrolijke twinkeling in zijn ogen en twijfelt geen moment: hij weet de antwoorden. Natuurlijk weet hij die. Vivaldi. Ze doet haar best om haar ademhaling onder controle te krijgen. Diep vanuit de buik inademen, via de mond langzaam uitademen.

Concentreer je. ‘Antonio Lucio...’ Robbert krijgt een spontaan applaus na het noemen van die tweede voor naam. ‘Hij werd geboren in 1678, ik meen in maart...’ Opnieuw klinkt applaus. ‘En hij speelde viool.’ Een voller, lang applaus. Het magere hulpje kan in-

pakken, het publiek leeft mee en reageert spontaan. Het dringt nauwelijks tot haar door.

De Vier Jaargetijden. Viool. In gedachten ziet ze zichzelf, als tiener, in een gloednieuwe jurk die overduidelijk speciaal voor de gelegenheid was uitgezocht, volledig in harmonie met het glimmende houten instrument dat ze bespeelt, thuis oefenend voor de spiegel... Een pijnlijke steek onder haar middenrif beneemt haar de adem. Nu ze op het punt staan deze grote stap te nemen vullen haar gedachten zich vaker dan ooit met de herinneringen. Toeval bestaat niet.

De brief. Het is de brief. De witte envelop, met haar naam in ietwat bibberige, maar keurige, handgeschreven letters, die ineens op de deurmat lag.

Het negeren en wegdrukken valt haar sowieso steeds zwaarder. Maar nu... nu lijkt het zelfs uit haar poriën te komen en het verbaast haar dat Robbert nog niets lijkt te merken. Het is haar geluk dat hij blind is voor de buitenwereld als hij zich concentreert op iets wat hem dag en nacht bezighoudt, intrigeert. Mocht hij al iets aan haar merken, dan denkt hij vast dat ook haar hoofd vol zit met het nieuwe leven, dat steeds dichterbij komt.

Kan ze het? Kan ze dit afdoen met een simpel en nietszeggend 'Sorry, ik kan het niet'?

Het zal moeten. Ook al breekt het haar hart. Niet aan denken. Concentreer je op Robbert. Ze had toch het donkerblauwe pak voor hem moeten uitzoeken, niet dit zwarte. Zwart is chic en veilig, maar het maakt hem bleek.

‘En dan nu de aller-, allerlaatste vraag. Als u die goed beantwoordt, dan verdubbelen wij uw huidige score. Als u een fout antwoord geeft, gaat u zonder één cent naar huis. Weet u zeker dat u wilt doorgaan? Ik bied u nog één laatste kans, u kunt nu stoppen en naar huis gaan als een gefortuneerd echtpaar, met een kwart miljoen euro in uw portemonnee. Belastingvrij.’

Haar man knikt.

‘Ja,’ zegt ze. Met slechts een laatste fractie terughoudendheid. Een nieuwe stap, een andere omgeving, een mooier leven. Ja. Weg van de herinneringen en de nachtmerries die op de loer liggen. Ze kruist de vingers van haar linkerhand.

‘Vorige maand heeft onze kandidaat met een nul op het scorebord onze studio verlaten, ik weet niet of u onze uitzending toen heeft gezien,’ zegt de presentator.

‘We blijven bij onze beslissing. Ik ben er klaar voor.’

‘U speelt alles of niets? Dat noem ik nog eens lef hebben, is het niet, dames en heren? Goed, meneer De Witt, daar gaan we. De derde en laatste vraag, voor

vijfhonderdduizend euro... of niets...' Het tromgeroffel overstemt nu alle geluiden in de studio. 'Noem mij een zin uit één van Vivaldi's sonates. U mag zelf een keuze maken uit de vier sonates en het mag in onze eigen, minder romantische, maar voor iedereen hier verstaanbare taal. U heeft een minuut, en uw tijd gaat... nú in!'

Robbert veegt met een mouw langs zijn voorhoofd. Wat zei de man? Een sonate? Verwachten ze dat hij een hele sonate uit zijn hoofd kan toveren, of heeft ze niet geluisterd? Hè, verdorie. Opletten nu.

Ze kijkt naar hem. Naar de man met wie ze de grote stap zal nemen. Tenminste, als hij een juist antwoord geeft.

Diep ademhalen vanuit de buik. Dan zal het verkrampte gevoel verdwijnen. Ze plukt een stofje van haar smetteloos witte blouse.

'Het antwoord moet nu komen,' zegt de presentator, die zijn vlinderstrikje heen en weer beweegt in iets wat lijkt op plaatsvervangende nervositeit.

'Terwijl de lucht wordt bedekt met een zwarte mantel, kondigen een paar losse bliksems en donderslagen de lente aan. Zodra zij zwijgen hervatten de vogels hun bekoorlijke gezang.' Met het uitspreken van het laatste woord wordt Robberts lach breder dan ze ooit heeft gezien.

Toe maar. Hij kiest ook nog de lente. Ze zou bijna

denken dat hij er iets van weet. Maar zijn onbekommerde lach spreekt dat tegen. Hij heeft geen idee. Ze weet het absoluut zeker.

‘Bravo!’ De presentator omhelst haar man, althans, hij doet een poging daartoe die onhandig overkomt omdat Robbert niet te stuiten is in zijn juichen. Daarna is zij aan de beurt. Zij is een makkelijker prooi, en in een automatisch gebaar draait ze de linkerkant van haar gezicht van hem weg als hij haar wil zoenen. ‘U heeft een half miljoen euro gewonnen! Dames en heren, hier staan de trotse winnaars van... *De wereld is van u!*’ Robbert balt zijn handen tot vuisten, die hij in een triomfantelijk gebaar de lucht in gooit. ‘Yes! We hebben het gered!’ Ditmaal wil het hulpje dat het publiek alles uit de kast haalt. Hij zwaait met zijn bord en juicht de mensen op om zich te laten horen. Gejuich, applaus, zelfs toeters zijn kennelijk uit de studiokast gehaald.

Iemand drukt een glas champagne in haar hand. Champagnetijd, is het echt waar? Gaan ze het doen? Ze heeft er amper over durven nadenken, in tegenstelling tot Robbert, die hun huis vorige maand al te koop wilde zetten. Gaan zouden ze, er was geen enkele vezel in zijn lijf die eraan twijfelde. Met zijn ruige zeemansuiterlijk, compleet met ietwat rossige baard van drie dagen, lachte hij al haar bezwaren

weg. Robbert. Het doet soms oprecht fysiek pijn, als ze bedenkt dat ze juist de zwartste pagina's uit haar levensboek niet met hem kan delen. Niet wil delen, nu niet meer.

Ze zal het hem niet vertellen. De brief.

Hoe kan ze in godsnaam gaan?

Met het hart in haar keel heeft ze de regels gelezen en daarna, met trillende vingers, het papier terug in de envelop geschoven. Ze heeft de woorden verstopt. Letterlijk onder een stapel interieurbladen in de onderste lade van haar bureau, waar Robbert nooit in kijkt, figuurlijk in de diepste kelder van haar bewustzijn.

Misschien had ze door de brief alsnog alles moeten opbiechten, op een zeker moment, als dit nieuwe avontuur de illusie zou blijken die het voor haar is geweest. Tot dit moment.

Dan had ze de confrontatie moeten aangaan, vreest ze. Haar blik ging niet voor niets nu al zoekend rond in het publiek, en ze schrikt niet zomaar, telkens als de telefoon rinkelt.

Nee. Het is duidelijk. Toeval bestaat niet. Ze gaat weg, ver genoeg om dit stuk van haar verleden in een kluis te stoppen en de sleutel weg te gooien. Met het voornemen er nooit meer naar te zoeken.

Alleen, ze is doodsbang dat het voornemen zich niet laat kennen en slecht luistert. Net zo slecht als haar